

Leleplezett szállítási visszaélések.

— Nagy mennyiségű kölest csempészték ki Szegedről Ausztriába. —

(Saját tudósítónktól.) Sándor László, budapesti rendőrtanácsos kedden délután kihallgatta, majd őrizetbe vette ifjú Fajka János, városi számtisztet. Szerdán kihallgatta, majd Fajkával együtt előzetes letartóztatásba helyezte Pulitzer Gusztáv ügynököt. Szerdán délután Sándor László intézkedésére őrizetbe vette a budapesti rendőrség Milkó Sándor, budapesti gabona- és terménybizományost. A nyomozás során egyre szélesebb medre vájódik ennek a kínos szegedi ügynek, amelyről — az ügyészi letiltás jóvoltából — csak ma adhatunk részletes tudósítást, amikor röviden az ország egész sajtója ismertette már.

A múlt év elején megjelent egyik minisztertanácsi rendelet a kölest is azok közé a cikkek közé sorolta, amelyeknek Ausztriába való szállításához szállítási igazolvány kellett. A köles — és ez, mint később kiderül, fontos — a belföldi forgalomban akkor még szabad volt. A múlt év nyarán jelent meg az a rendelet, amely a kölest zár alá vette és attól az időtől kezdve csak a Haditerménybizományosai vásárolhatták.

Ifjú Fajka János, városi számtiszt 1916 márciusában jött vissza a katonaságtól a városhoz. Az ügyészséghez volt beosztva és a szállítási igazolványok kiállításával bízták meg. A miniszteri rendelet három csoportba osztotta az összes cikket, amelyek vasúti fuvarozásához szállítási igazolványra volt szükség. Egyes cikkekre a városi hatóság a maga hatáskörében állíthat ki szállítási igazolványt, míg másokra csak bizonyos meghatározott mennyiségen alul, például burgonyára csak a tíz kilónál kisebb mennyiségre. Vannak azután cikkek, amelyek csak katonai engedély alapján szállíthatók, míg másoknál a földművelésügyi minisztérium engedélye kell ahhoz, hogy a szállítási engedély kiadható legyen. Ez utóbbiak közé tartozott — Ausztriával való vonatkozásban — a köles.

Milkó Sándor, budapesti terménybizományos, akinek Pulitzerrel már régebbi idő óta összeköttetése volt, engedélyt kért a földművelésügyi minisztériumtól arra, hogy kölest szállíthasson Ausztriába. A földművelésügyi minisztérium azt közölte Milkóval, hogy *örökt köleshéj szállítására nem ad engedélyt*. Milkó a távirathoz hozzáírta a következőket: *tiszta köleshéjra azonban igen*. Milkó a távirat alapján Pulitzer Gusztáv közvetítésével megszerezte

az első szállítmányra

Fajka Jánostól a szállítási engedélyt és ettől kezdve addig, amíg a kormány a belföldi forgalomban is zár alá nem vette a kölest, *ötvenegy néhány vagon kölest szállítottak ki Ausztriába*, nem lehetetlen azonban, hogy a nyomozás további során az eddigi mennyiséget lényegesen meghaladót fog kideríteni. Fajkát a hamis szállítási igazolványok kiállításáért kisebb pénzüsszegekkel és természetbeli adományokkal jutalmazta Pulitzer. érdekes, hogy Fajka a nyomozás eddigi adatai szerint mindössze 200 koronát, 2 zsák krumplit, egy zsák korpát és néhány kiló kölest kapott.

Leleplezik a visszaéléseket.

A szállítási igazolványokkal való üzérkedés miatt a Haditermény tett följelentést a budapesti államrendőrségnek. 1916. márciusában ugyanis öt szállítási könyvet küldtek le Szegedre, amelyeket a postástól a tisztügyészségen Vezér nevű női alkalmazott vett át. Minden könyvben sorszámmal ellátott 100

darab szállítási igazolvány van. Egy-egy igazolvány három részből áll. Az egyik a kiállításakor a könyvben marad, a másik kettőt a feladáskor át kell adni a Máv. közegének, aki a második részt a fuvarlevélre ragasztja, a harmadikat pedig felküldi a Haditerménynek. Ugyanek a Haditerménynek küldi fel a kiállítás után a városi tisztviselő az igazolvány másolatát. Mikor a márciusban megkapott öt könyv elfogyott, Fajka jelentést tett a polgármesternek, aki újabb igazolványi könyveket kért a Haditerménytől. A Haditermény nem küldött újabb könyveket, ellenben azt válaszolta, hogy ekkor és ekkor a város öt könyvet vett át, minthogy egy könyv szállítási lapjairól a másolatok még nem érkeztek be hozzá, azt nem használhatták fel, itt kell lennie. Somogyi polgármester a legalaposabban utána nézetett a dolognak, keresték a füzetet, nem találták, megkérdezték Fajka Jánost is, aki azt válaszolta, hogy emlékezete szerint négy füzetet vett át. Újból irtak tehát a Haditerménynek, ahonnan ekkor küldtek új füzeteket, jelentést tettek azonban a földművelésügyi minisztériumnak és kutatni kezdtek a dolog után a vasútnál, a postán és a Haditerménynél. A hiányzó füzet sorszámai közül meg is találtak 13-at a 21—33 sorszámokat, amelyek másoló lapja a várostól nem érkezett be. Ennek alapján haladéktalanul megtették a feljelentést a budapesti államrendőrségen.

A szegedi nyomozás eddigi eredményei.

Hétfőn este érkezett Szegedre Sándor László rendőrtanácsos Kalmár Lajos detektív kíséretében. Sándor először Somogyi polgármestert kereste fel, akivel hosszasan tárgyalt. Kedden délután a közérlemezési számvevőség hivatalában kereste Fajkát, aki akkor már nem dolgozott ott, mert Balogh tanácsos hanyagsága miatt elhelyeztette. Kedden délután a lakásáról állították elő Fajkát, aki nős, családos ember és első vallomása alapján mindjárt délután őrizetbe vették.

Ugy Fajka, mint Pulitzer beismerő vallomásokat tettek. Sándor rendőrtanácsos intézkedésére szerdán délelőtt a budapesti államrendőrségre előállították Milkó Sándort, aki a szerda délutáni gyorsal felesége és az időközben Budapestre utazott Kalmár detektív kíséretében elindult Szeged felé. Utközben azonban egy szublimát-pasztilával megmérgezte magát, úgy hogy Czepléden le kellett szállítani a vonatról. Milkót a ceglédi kórházban helyezték el, a nyomban alkalmazott gyomormosás a nagyobb bajnak elejét vette. Kalmár detektív azonban mégis kihallgatta, vallomásáról jegyzőkönyvet vett föl és azután Szegedre utazott. Milkó tette azt a vallomást, hogy mintegy *ötven vagon kölest szállítottak ki Ausztriába*. Fajka először hét vagonról tett beismerő vallomást és azt mondta, hogy a többi szállítási igazolványt megsemmisítette. Ha a nyomozás további során az derülne ki, hogy valamennyi szállítási igazolványt felhasználták, akkor 150 vagon kölest csempészték

ki Ausztriába, mert egy igazolvánnyal 15 tonna súlyú árut lehetett feladni.

Kalmár magával hozta Szegedre Milkónak Budapesten lefoglalt könyveit és levelezéseit, amelyeket itt átvizsgálják. *Milkónál 200,000, Pulitzernél 100,000 korona értékű betétkönyvet foglalt le a rendőrség*. Szegeden tartozkodik és segédkezik a nyomozás munkájában a Haditermény egyik tisztviselője, aki a lefoglalt üzleti könyvek, magánlevelezések és magántáviratok mellett átvizsgálja az ügynek a városhoz lévő összes aktáit és sürgönyeit is. Átvizsgálják a szegedi szállítási engedélyek minden aktáját a földművelésügyi minisztériumban is. Nem lehetetlen ugyanis, hogy újabb visszaélésekre is rájönnék, mert *egyéb áruk is vannak, amelyekből feltűnő mennyiségben szállítottak el Szegedről*.

Sándor rendőrtanácsos szombaton Ceglédre utazik, hogy Milkót kihallgassa. Fajkát és Pulitzer pénteken a rendőrségről átkísérték az ügyészségi fogházba. Fajka ellen megvesztegetés büntette, Pulitzer ellen megvesztegetés büntetésere való felbujtás miatt indult meg az eljárás. Milkó ellen — az eddigiek szerint — más természetű vád is, közokirathamisítás büntette, fölmerült.

Összeesküvés Venizelosz ellen.

GENF, május 11. A Havas-ügynökség jelenti: A rendőrség Venizelosz ellen irányuló összeesküvést fedezett fel. Kilenc embert elfogtak. Megvallották, hogy az összeesküvés központja Athénben van, ahol a katonák és politikusok bizottságot alakítottak Venizelosz ellen elkövetendő merénylet tervezésére.

Orosz misszió megy Amerikába.

WASHINGTON, május 11. (Reuter-jelentés.) Hivatalosan megerősítik, hogy Oroszországból egy misszió érkezik Amerikába. Root szenátort rendkívüli nagykövetté nevezték ki Oroszországba.

A дума összeült.

Pétervár, május 11. (Hivatalos jelentés.) Az első дума megnyitásának évfordulóján ma közös ülést tartott a három első és a mostani дума. Az ülésen a kormány és a diplomáciai kar tagjai is részt vettek.

Esti német hivatalos jelentés.

BERLIN: A Wolff-ügynökség jelenti 11-ikén este: A nyugati harci frontokon a helyzet változatlan.

A 14.500 tonnás Transylvániát elsülgesztették.

Lugano, május 11. Május 5-én Savona magasságában elsüllyesztették a Transylvania angol csapatszállító hajót. Nyolcszáz megmenekült katonát és nyolcvan ápolónőt a parti lakosság látott el minden szükséges holmival. A hajótöröttek azután továbbutaztak Marseillebe.

(A Transylvania a nagy oceánjáró Cunard-hajók közül való, 14.500 tonnás.)